

Onze Belgische blauwe konijnen

door Francis Coppée

Sinds mensenheugenis hebben konijnenfokkers zich ingezet om rassen te creëren met een blauwe pels, omdat ze mooi zijn om te bekijken en omdat zij een speciale charme ontwikkelen die de smaak van de pelsindustrie kon bekoren. Ons land mag trots zijn om er verschillende te bezitten: de blauwe Vlaamse reus, het Blauw van Ham, het Blauw van Sint-Niklaas, de blauwe Van Beveren en sinds 1989, de blauwe Angoradwerg. Zij kennen een grote bewondering onder de bezoekers van tentoonstellingen en van zodra deze zich aangetrokken voelen tot de konijnenliefhebberij zullen zij dikwijls met blauwe konijnen starten. Nochtans moeten we opmerken dat het moeilijk is om de blauwe kleur te fokken en vooral om deze in haar zuiverheid te bewaren. Het is misschien juist deze moeilijkheid die de fokkers van blauwe konijnen aantrekt, omdat zij hun meesterschap in het toepassen van de genetische regels willen bewijzen.

Een 'blauw' konijn is in werkelijkheid leiblaauw, meer of minder bleek of intens. De kleur moet gelijkmatig over het ganse lichaam verdeeld zijn, zonder verbleekte zones en moet zo diep mogelijk tot de basis van de pels doordringen. De ogen zijn blauwgrijs tot donker blauwgrijs en de nagels zijn hoornkleurig tot donker hoornkleurig.

Voor de vereiste nuance zal men onderstaande tabel als vergelijkende referentie gebruiken (zie tabel hieronder):

De blauwe Vlaamse reus

Van alle konijnenrassen is de Vlaamse reus zeker één der oudste rassen. Sinds een eeuwigheid verovert het al zijn edele titels. Zijn wieg moeten wij situeren in Vlaanderen en het noorden van de provincie Antwerpen. Dit indrukwekkend konijn is dus van Vlaamse herkomst en is ontstaan door het verbeteren van gewone streekkonijnen. Vroeger spraken in Wallonië soms over het 'Gents konijn'. Het is inderdaad in deze stad en zijn omgeving dat de plaatselijke liefhebbers dit inlands konijn verbeterd hebben en door selectie er de Vlaamse reus van gemaakt hebben, die nu over de ganse wereld gekend is. Zijn gestalte en zijn gewicht zijn sindsdien steeds toegenomen, om soms tot een lengte van één meter te komen en het fantastische gewicht van 11 kg, wat uitzonderlijk is.

Tegenwoordig behalen sommige exemplaren de 9-10 kg, wat al zeer goed is. Wij noteren dat de rammen meestal een kilogram minder wegen dan de voedsters. De fokker van Vlaamse reuzen die kweekdieren bezit van 7 tot 8 kg, mag zich gelukkig achten (want de dieren moeten ook nog vitaal blijven, nvdv). Door de grootte van al zijn onderdelen moet de Vlaamse reus een imposante en fiere indruk geven. Zijn lichaam met een minimum lengte van 65 cm, is cilindervormig en breed. Zijn schouders zijn zo breed mogelijk. Van boven en in profiel gezien moet zijn lichaam een rechthoekige vorm tonen en diep zijn. De kop is lang en plat en voorzien van sterke en vlezige oren met een minimale lengte van 17 cm. De volwassen voedsters krijgen een mooie wam die zo gelijkmatige mogelijk moet zijn.

Blauwe Vlaamse reus, jonge ram van amper 6 maanden.

RAS	Vlaamse reus	Blauw van Ham	Blauw van Sint-Niklaas	Van Beveren
KLEUR	alle nuances van blauw zijn toegelaten	leiblaauw (minder donker dan de blauwe Wener) onderkleur: donkerblauw	intens lichtblauw (bleker dan de blauwe Van Beveren) onderkleur: lichtblauw	intens helblauw (donkerder dan de blauwe van Sint-Niklaas) onderkleur: intens lichtblauw

De Vlaamse reus is in verschillende kleuren erkend. Zijn pels moet steeds krachtig, glanzend en elastisch zijn.

De kweek van Vlaamse reuzen vraagt vanwege de gepassioneerde fokker die elitedieren wil bekomen, zeer grote inspanningen. Het inrichten van de hokken zou ideaal zijn, mocht ieder konijn beschikken over een box van 4 m lengte op 1 m breedte. Dit zou nodig zijn voor de beweging van de jonge konijnen die aan de ouderdom van 8 weken, elk 2 kg wegen. Dan volgen de voedingskosten die hoog oplopen, want deze reus is niet tevreden met de dagelijkse portie van een gewoon konijn, maar verorbert drie maal meer. Daartegenover staat dat een Vlaamse reus met zijn grote eetlust, wanneer hij uit een goede combinatie komt, ook meestal een goed dier zal worden. Jongen in ontwikkeling moeten altijd voldoende voedsel ter beschikking hebben. Dit is een risico dat men moet aangaan en een uitgave waarmee men moet instemmen, maar zo alleen kan men kampioenen maken. Om jongen van eerste keuze te bekomen is het nodig om de nesten tot 3 of 4 jongen te

beperken. Daarom is de kweek van de Vlaamse reus bij uitstek een sportkweek. De kweek van de echte liefhebber voor wie geen enkele opoffering te veel is om de perfectie te bekomen en kampioenen voort te brengen waarvan de gestalte, het gewicht en de lengte van de oren, op de tentoonstellingen alle blikken op zich zullen trekken en de bewondering van de bezoekers zullen krijgen. Zijn sportieve waarde zal soms de inspanningen van een gans jaar belonen. Dat is de voldoening van een fokker van Vlaamse reuzen, die zoals een kunstschilder die na jaren hard werken erin slaagt om een kunstwerk te tonen. De onmeetbare hindernissen die men als fokker van Vlaamse reuzen moet overwinnen om prijsdieren te bekomen moet bij de andere fokkers eerbied en bewondering afdwingen.

De gewichten waarvan hierboven sprake, kunnen maar bekomen worden bij volwassen dieren aan de ouderdom van 12 tot 18 maanden. Goede fokdieren kan men drie tot vijf jaar aanhouden. Veel fokkers zullen verschillende kleurslagen onderling kruisen om een betere vitaliteit, het goede type en het goede gewicht van de dieren te bewaren. Het is pas aan de ouderdom van 2,5 tot 3 jaar dat men zulke hoge gewichten zal halen. Om zijn toekomstige kweekdieren uit te zoeken moet de fokker rekening houden met de toename in gewicht op jonge leeftijd, dus de eerste maanden van hun leven. Het doel moet zijn dat de jongen 5 kg wegen op de leeftijd van 6 maanden. Het is af te raden om met dieren van minder dan 1 jaar te fokken. Toekomstige fokdieren zullen liefst uit voedsters van 1,5 tot 2 jaar komen en uit een nest van maximum zes jongen. Nog beter is uit een nest van 3 tot 4 jongen. De jonge rammen zal men liefst laten dekken bij de oudere voedsters en de jonge voedsters zullen door de oudere rammen gedekt worden. De jonge konijntjes zullen nooit voor de ouderdom van 2 maanden van de voedster verwijderd worden.

De selectie moet gericht zijn op de belangrijkste karakteristieken van de Vlaamse reus, t.t.z. zijn gestalte, zijn lengte, de breedte van het lichaam, de oren en zeker de imposante massa. Buiten deze belangrijke rasgebonden karakteristieken mogen wij niet vergeten dat het silhouet van een goede Vlaamse reus, in tentoonstellingsconditie, in een rechthoek moet passen zowel van boven als in profiel. Men mag zijn hand onder zijn imposant lichaam niet onderdoor steken zonder dat het dier zich moet oprichten. Hij moet dicht bij de grond zijn zoals men dit noemt.

Conclusie: Dit prachtige konijn, groot, indrukwekkend en imposant in zijn geheel is een der oudste konijnenrassen die vandaag nog bestaan en over de hele wereld gekend. Tot begin van de 20ste eeuw werd het gekweekt voor zijn vlees, maar is dan van dit doel afgeweken en is een zuiver sportief kweekproduct geworden. Door massa aan te kweken heeft de Vlaamse reus veel van zijn vruchtbaarheid en kweek-eigenschappen verloren, maar dit is niet erg vermits de beste kweekdieren uit kleine nesten van 3 tot 4 jongen moeten komen. De Vlaamse reus is pas volwassen aan 18 maanden. Zijn kweek vraagt veel inspanningen vanwege de fokker die echte prijsdieren wil voortbrengen. De keuze van de hokken, de hoge voederkosten en het beperkte aantal jongen per nest doet ons denken dat men deze reuzen moet grootbrengen zoals een atleet. De Vlaamse reus wordt zeer gewaardeerd als verbeteraar van vleesrassen en rassen met verlies aan vitaliteit. De onmeetbare hindernissen die men moet overwinnen om prijsdieren te bekomen moeten zeker de bewondering van de keurmeesters en bezoekers op de tentoonstellingen afdwingen.

Door het feit dat de Vlaamse reus over de ganse wereld gekend is, kreeg hij ook verschillende namen: Duitse reus, Witte van Luxemburg, Andalou, Konijn van

Blauwe Vlaamse reus, volwassen voedster.

de Rijn, of nog Witte van de Oeral. Laten wij hopen dat hij een der mooiste juweeltjes van ons nationaal patrimonium mag blijven en dat vele sportieve fokkers zullen verder werken om hem te verbeteren in al zijn kleurslagen en in het bijzonder in de blauwe variëteit. Bij nazicht van het Fokkersboek 2007-2008 van het V.I.V. stellen wij vast dat er 5 fokkers van de blauwe Vlaamse reuzen zijn opgenomen en in het "Répertoire" 2007-2008 van het A.I.W. (onze Waalse zuster-federatie) zijn er 2. Dit brengt het totaal op 7 fokkers van deze prachtige kleurslag over gans België.

Het blauw van Ham

Tussen Samber en Maas ligt de gemeente Ham-sur-Heure gelegen op de Eau d'Heure, waar men rond het jaar 1902 de geboorte zag van het enige Belgische konijnenras van Waalse oorsprong, namelijk de Blauwe van Ham. Zeer snel kende het ras een buitengewone ontwikkeling die te danken was aan zijn sterkte, zijn snelle groei, zijn zachtheid, zijn interessante pels en vooral zijn vlees van eerste kwaliteit. Zo werden er vier exemplaren van dit mooie konijn tentoongesteld door de heren Goffin en Horemans op de grote wereldtentoonstelling van Sint-Petersburg (Rusland) in 1912, waar zij de mooiste prijzen wonnen, in Firenze (Italië) in 1914 en in Madrid (Spanje) waar alle ereprijzen hen werden toegekend. Zo kende ons enig Waals ras, vanaf zijn ontstaan internationale eer. De Eerste Wereldoorlog van 14-18 heeft spijtig genoeg de ontwikkeling van dit mooie konijn gestopt. Op de internationale tentoonstelling van Luik in 1930 stelde de schepper van het ras Ulisse Horemans een mooie collectie tentoon welke medailles en erediploma's wist te behalen.

In het tijdschrift "Qui a un jardin doit élever des lapins" (Wie een tuin bezit moet konijnen kweken) verschenen in 1941, noemde de schepper van het ras hem zelf 'de blauwe reus van Ham'. Dit konijn kon inderdaad van 6 tot 8 kg

wegen en bezat oren van 16 cm. Spijtig genoeg zijn er vanaf die periode (Tweede Wereldoorlog) tot in 1965 geen sporen meer te vinden van de Blauwe van Ham in geen enkel document of publicatie en ook niet op de tentoonstellingen. Behalve in het boek der Standaarden van de Belgische konijnenrassen verschenen in 1960 waar men ten titel van documentatie over hem sprak.

In 1965 ging een fokker uit Ensival de Heer Robert Delbushaye het ras hercréeren om het in 1967 opnieuw tentoon te stellen. Hij ondervond veel hindernissen en bleef alleen om het ras te verdedigen. Rond 1968 bracht de keurmeester Louis Hérens uit de streek van Visé een parallelle lijn te voorschijn die hij ook op de tentoonstellingen bracht. Op de provinciale wedstrijden van Brabant te La Hulpe in 1972, bracht de Heer Cornet uit Seraing een jonge voedster. Maar ondanks dit alles bleven de voorstellingen van de Blauwe van Ham zwak en sporadisch. Tot in 1975 de vele tentoonstellingen elkaar opvolgden, waaronder deze van Verviers die zeer belangrijk zou worden voor de blauwe van Ham. Keurmeester Hector Bouquiaux zag daar de

tentoongestelde dieren en sprak hierover met Willy Coppée uit Philippeville en zijn zoon Francis die sinds jaren belangstelling toonden voor dit ras. Beide heren hadden in de schaduw hun invloed op de gebeurtenissen, vermits de Blauwe van Ham niet was opgenomen in de standaard van 1975 en de keurmeesters weigerden de exemplaren van dit ras te keuren. De reactie was dus hevig en snel. Na vele discussies en wat heen en weer getrek, kwam de oplossing doordat de heer Robert Delbushaye enkele exemplaren voorstelde aan een evaluatiecommissie op de provinciale wedstrijden van Luik in 1976. Een nieuwe standaard werd opgemaakt op 4 september 1976 en het ras eindelijk erkend en kon opnieuw vrij tentoongesteld worden vanaf 1977.

Sindsdien is de blauwe van Ham terug aan de oppervlakte gekomen in de meeste der Waalse provincies en ook in Vlaanderen, maar toch worden de deelname aan tentoonstellingen weer zeer sporadisch in de meeste streken behalve soms op provinciale of nationale wedstrijden. Het absolute record van 66 dieren, samengebracht op de eerste "Nationale

Blauw van Ham, jonge voedster.

derby van de Belgische blauwe konijnen” te Ensival in het jaar 1984, blijft nog altijd van kracht. Na enkele zwakke en zeldzame voorstellingen van de blauwe van Ham in het buitenland, blijft hij een onbekende voor de meeste buitenlandse fokkers wat een ramp is wanneer men zijn kwaliteiten kent en men zijn buitenlandse reizen en successen van het begin van de 20ste eeuw in het geheugen heeft.

De blauwe van Ham heeft een leiblauwe kleur. Zijn type is van middenlange lengte, zijn rug is horizontaal, rechthoekig en goed beveleesd. Zijn schouders zijn breed, zijn billen goed ontwikkeld en zijn achterhand mooi afgerond. Zijn pels is lang, met hoge densiteit, zacht en glanzend. Zijn nagels zijn hoornkleurig. Zijn onderpels is blauw. Zijn gewicht varieert van 4,5 tot 6 kg met als ideaal gewicht 5,5 kg. Zijn kop is zwaar, lichtjes ovaal, zijn voorhoofd breed en de wangen goed ontwikkeld. Zijn oren zijn goed beveleesd en behaard, recht gedragen met een lichte afronding aan het einde en een lengte van 14,5 tot 16 cm. Zijn ogen zijn groot, levendig en van blauwgrijze kleur.

Enkele raadgevingen voor de kweek: verwijder alle exemplaren met een te bleke of te donkere kleur, alsook deze met te smalle schouders, te kort type en witte haren in de pels. Men moet onderling de exemplaren koppelen met de meest rechthoekige vorm zodat dit type homogeen wordt. Laat de jonge voedsters dekken wanneer zij 7 tot 8 maanden oud zijn. Zoek uw toekomstige fokdieren onder diegenen die tegelijkertijd zacht, stevig en vooral snel groeiend zijn. Verwerp zonder genade alle dieren met zware mankementen tegenover de standaard en zeker op gebied van de dekkleur en de onderkleur. Elimineer ook alle exemplaren met bruine of rossige schijn in de pels, natuurlijk buiten de ruiperiode, alsook deze met te bleke oortoppen, een te bleke onderkleur en te lange of te korte oren.

Conclusie : het Blauw van Ham is het enige konijn van Waalse oorsprong. Het is zacht, stevig en snel groeiend tegelijk. Het is een ras dat door zijn schoonheid en de verschillende kwaliteiten, velen zou moeten aanzetten om er kennis mee te maken, en zoals vele van onze zuivere landelijke rassen verdient het meer belangstelling. Bij nazicht van het Fokkersboek tellen wij 12 fokkers en in het Répertoire tellen wij er 9 hetzij 21 fokkers voor gans België.

Het Blauw van Sint-Niklaas

Dit konijn met een zeer lichte en eenvormige blauwe kleur stamt af van een zeer oud ras. Bij de onafhankelijkheid van België werd dit konijn al gefokt in de streek van Sint-Niklaas en het ganse Waasland. Hij is het resultaat van een mutatie. De Vlaamse reus waarmee hij veel gemene punten heeft, ligt aan zijn herkomst. In de beginjaren waren de blauwe Van Beveren en het Blauw van Sint-Niklaas één en hetzelfde ras. W. Collier zegt in zijn boek “La Cuniculture illustrée” uit 1928 over het Blauw van Sint-Niklaas: “Hij heeft een fel ontwikkelde achterhand en vertoont de vorm van een mandoline”.

In die periode bekommerden de fokkers zich heel weinig over de zuiverheid van een ras. Hun enig doel was grote konijnen voort te brengen met een grote vleesproductie.

De vellen brachten toen maar enkele centiemen op. Het irrationeel fokken veroorzaakte een degeneratie en men bekwam blauwe konijnen met witte vlekken. De fokkers uit die tijd zeiden: “Het is een Sint-Niklazenaar” tegen deze konijnen met witte vlekken. Deze witte vlekken verschenen niet alleen op de neus of op de kop, maar vooral aan de uiteinden van de poten, de staart, de oren en zelfs op het lichaam. Deze degeneratie zou volledig geweest zijn, ware het niet dat in het begin van de 20ste eeuw, enkele ervaren fokkers uit Beveren-Waas een konijnenvereniging gingen stichten met als doel de blauwe konijnen te verbeteren. Zij maakten een standaard op en beslisten dat enkel de volledig blauwe konijnen in aanmerking zouden komen. Deze verbetering was zeer traag en moeilijk, want op de eerste kleinvee tentoonstelling ingericht in Beveren-Waas, alsook op deze die hierop volgden, zag men nog regelmatig dieren met een witte bles op het voorhoofd of witte manchetten op de poten of witte nagels.

Na vele jaren van selectie slaagde de vereniging erin om zuivere blauwe konijnen voort te brengen. Deze waren raszuiver, maar kleiner en lichter dan het originele type. Door dit feit besloten bepaalde fokkers om de voorkeur te geven aan het zwaardere type,

Blauw van Sint-Niklaas, jonge voedster.

met een witte bles op het voorhoofd en gekend onder de naam Blauwe van Sint-Niklaas. De echte liefhebbers lieten het daarbij niet en enkele jaren later ondernam de vereniging: "De Waasche Neerhof Club" op haar beurt de opdracht om het Blauw van Sint-Niklaas nieuw leven in te pompen en er een zuiver ras van te maken, voortbrenger van een goede hoeveelheid vlees en een pels van zuiver licht blauwe kleur. Om echt zuivere exemplaren te bekomen, deed deze vereniging in 1917 aan de standaardcommissie het voorstel om de witte bles te verbieden omdat deze zich zo gemakkelijk overzet op andere lichaamsdelen. De commissie ging akkoord met dit voorstel en de beslissing werd goedgekeurd door de Landsbond. In die periode werden ook veel Blauwe van Sint-Niklaas konijnen uitgevoerd naar Denemarken voor de plaatselijke pelsindustrie. Dit Belgische ras kwam dicht bij het uitsterven en dankzij de inzet van enkele fervente fokkers kon het overleven. Niettegenstaande is en blijft het vandaag nog een zeldzame verschijning op onze tentoonstellingen.

Het Blauw van Sint-Niklaas behoort tot de zwaardere rassen en doet ons wat denken aan de Vlaamse reus. Zijn kleur is licht blauw, de bleekste van alle blauwe konijnen. Zijn type is lang en uitgerekt met een horizontale ruglijn. Zijn pels is van midden lengte, zeer vol en glanzend en zijn nagels zijn hoornkleurig. Zijn onderkleur is lichtblauw. Zijn gewicht varieert van 4,5 tot 6 kg, maar 5,5 kg mogen wij als ideaal aanvaarden. Zijn kop is rechthoekig met goed ontwikkelde wangen. Zijn mooi afgeronde oren zijn goed behaard en worden in V gedragen met een lengte van 14 tot 16 cm. Zijn ogen zijn blauwgrijs.

Enkele raadgevingen voor de kweek: men moet alle dieren met een te donkere kleur elimineren, alsook deze met te smalle schouders. Koppel onderling de langste en meest rechthoekige dieren om het type eenvormig te maken.

Laat de jonge voedsters dekken aan de ouderdom van 7-8 maanden. Kies uw toekomstige kweekdieren onder diegenen die rustig, stevig en snel groeiend zijn. Verwijder ook zonder genade alle dieren met tekortkomingen tegenover de standaard en zeker voor wat betreft de kleur en onderkleur. Elimineer alle dieren met bruine of rossige schijn, buiten de rui, alsook diegenen die de oortoppen te bleek hebben en te lange of te korte oren. De jongen van het Blauw van Sint-Niklaas worden geboren met een vuilwitte kleur om naderhand hun mooie en intense blauwe kleur te krijgen. Diegenen die als jonge dieren de basis van de pels wit vertonen, zullen achteraf de beste kleur vertonen. Men kan hierop selecteren.

Conclusie: Dit mooie ras ontstaan door mutatie en geboren uit de concurrentie tussen de fokkers van het Van Beveren en het Sint-Niklaas, is vruchtbaar, sterk en zal zijn jongen die met een gebroken witte kleur op de wereld komen goed grootbrengen. Zij zullen achteraf evolueren om progressief de mooie lichtblauwe en intense kleur te bekomen. Dit sterk en gemakkelijk ras bezit een zeer fijne vleeswaarde met een mooie eenvormige lichtblauwe pels met prachtig uitzicht. Het Blauw van

Sint-Niklaas is te weinig gekend en verdient een bijzondere aandacht, want zijn fokkers zijn niet talrijk genoeg om het een gunstige evolutie te laten meemaken, wat het zo broodnodig heeft. Bij nazicht van het Fokkersboek noteren wij 12 fokkers en in het Répertoire tellen wij er 5 wat hun totaal op 17 brengt voor gans België.

De blauwe Van Beveren

De blauwe Van Beveren heeft zijn oorsprong gevonden in de rijke gewassen van het Waasland. Men maakt al melding van dit ras rond de jaren 1899-1900. Zijn voorouders zijn waarschijnlijk de regionale blauwe konijnen. De mooie tentoonstellingen ingericht door de sterke landbouwvereniging uit het Waasland, brachten telkens een honderdtal exemplaren van dit ras samen. Zij hebben zeker bijgedragen tot de zeer snelle ontwikkeling van het ras in enkele jaren tijd en gaven het zijn universele bekendheid. Victor Pullinckx bracht op 22 juli 1900 verslag uit over een wedstrijd te Beveren met het volgende citaat: *"Zodra wij binnenkwamen weerklonk een hoera uit onze groep, het Beveren konijn in al zijn pracht, was te bewonderen in een reeks van 16 hokken met een bevolking van een 60 tal dieren."*

Van Beveren blauw.

De Beveren konijnen zijn alle van hetzelfde type, en doen door hun vorm aan de reus denken. Zelfde zware en massale vorm. Het gewicht van de winnaar was 5,5 kg voor de eerste prijs en 5,125 kg voor de tweede prijs. Zij waren alle identiek voorzien van een witte bles die tot het midden van de wangen reikte. Het uiteinde van de vier poten was wit"

Sinds die tijd is de standaard gewijzigd in die zin dat de witte bles op het voorhoofd, tot dan toegelaten, volledig verboden werd en tot diskwalificatie zou leiden. De voorkeur werd gegeven aan de minst donkere in kleur, dus aan de meest blauwe kleur en het maximum gewicht werd op 4 kg gebracht, hoofdzakelijk om hem duidelijk te onderscheiden van zijn neef het Blauw van Sint-Niklaas. Bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog had de blauwe Van Beveren al een mooie loopbaan achter de rug en had hij al de harten van vele liefhebbers ingenomen. Hij wordt tegenwoordig in bijna alle Europese landen gefokt met een grote variatie voor Nederland voor wat de pelslengte betreft. (Het Nederlandse blauw Van Beveren zit zowat tussen onze Van Beveren en Sint-Niklaas in) De pelslengte moet volgens onze Belgische standaard (land van oorsprong) kort zijn (25 tot 30 mm), terwijl hij bij onze noorderburen veel langer moet zijn. In diezelfde periode had de selectie tot een eenvormig kleurpatroon gebracht en dit ras tot een zeer hoog niveau van perfectie gebracht. Sindsdien heeft dit ras, zoals zovele andere, hoogtes en laagtes gekend. Tegenwoordig zijn de blauwe van Beveren een teruggang aan het ondergaan. Wij kunnen alleen maar hopen dat het ras niet uit de belangstelling valt en dat er steeds enkele fervente fokkers zullen bestaan die dit ras in hun hart dragen.

Dit prachtige konijn uit de streek van Beveren-Waas is ondergebracht bij de middenrassen. Het moet het 'mandoline' type vertonen, (de vorm van een peer in

twee gesneden en met de door-gesneden kant op de tafel, nvdv). Het toont een zeer ronde en hoog ontwikkelde achterhand die geleidelijk naar beneden gaat en naar de schouders toe smaller wordt. Zijn kleed is eenvormig intens helder blauw, zonder enig wit haar. De pels is korter dan normaal, zeer vol en glanzend. Zijn nagels zijn hoornkleurig. Zijn onderkleur is blauw. Het gewicht varieert tussen 3 en 4 kg met als ideaal 3,5 kg. De kop heeft de vorm van een uitgerekte driehoek met smalle en puntige oren die tegen elkaar gedragen worden, met een lengte van 11 tot 12,5 cm. De ogen zijn donkerblauw.

Enkele raadgevingen voor de kweek: men moet ten allen prijze de gelijkmatige blauwe kleur bewaren zonder enig spoor van witte of rossige haren. Men moet de voorkeur geven aan de helderblauwe. Men zal steeds onderling dieren koppelen die duidelijk het mandoline type laten zien om een homogeen type te bekomen. De voedster brengt jaarlijks 4 nesten groot van telkens 5 tot 8 jongen. Deze groeien snel en vragen geen bijzondere zorgen. Nooit kweken met dieren met een te lichte kleur, gezien de snelle degeneratie van de blauwe kleur. Verwijder ook alle exemplaren met bruine of rossige schijn in de pels, buiten de rui natuurlijk, alsook deze met te bleke oortoppen en te lange of te korte oren.

Conclusie : de blauwe Van Beveren vertoont een bijzonder type dat hem op een mandoline doet lijken. Zeer gemakkelijk in de kweek, sterk en befaamd voor zijn vlees, kunnen wij hem alleen aanraden aan diegenen die het nuttige aan het aangename willen koppelen. Bij nazicht van het Fokkersboek tellen wij 17 fokkers en in het Répertoire tellen wij er 21. Dit brengt ons totaal op 38 fokkers van de blauwe Van Beveren over gans het land.

De blauwe Angoradwerg

De blauwe Angoradwerg is tegenwoordig als voorlaatste opgenomen in de wereld der Belgische konijnenrassen. Zijn schepper is de heer Joseph Born uit Jalhay en het werd in ons land officieel erkend op 24 september 1989.

Dit prachtige klein konijntje valt op door zijn gigantische pelsomvang. De beharing moet een minimum lengte hebben van 5 cm. Hierdoor zal zijn kleur fel verwateren omdat deze over een grotere lengte van de haartjes moet verdeeld worden. Hij moet kort en breed zijn, zijn kop goed ontwikkeld, met brede snuit en een onzichtbare nek. Zijn fijne oren met franjes bezet dragen aan de top een oorpluim. Zij worden in V vorm gedragen met een maximum lengte van 8 cm. Zijn gewicht varieert tussen 1,1 kg en 1,5 kg met als ideaal 1,250 kg.

Blauwe Angoradwerg, jonge voedster.

De beharing moet zo dicht mogelijk zijn. Hoe meer onderwol, hoe waardevoller het dier. Het geheel van de pels moet zo homogeen mogelijk zijn. Het geheel moet het beeld van een bal tonen en gelijken op een miniatuur Angora.

Het is niet gemakkelijk om korte en brede dieren te bekomen en het geheel in de juiste verhoudingen te bewaren. Een goed ontwikkelde kop met een brede snuit is relatief gemakkelijk te bekomen, maar de oren hebben de neiging om teveel bevestigd te zijn, wat ergens normaal is om een sterke basis te bekomen voor de franjes en de oorpluimen. Het meten van de oren gebeurt zonder de oorpluimen mee te tellen, want de betere exemplaren bezitten oorpluimen van 2 cm en meer. Bij volwassen dieren zullen de oren die in V gedragen worden, de neiging vertonen om meer open te vallen. Dit komt door het gewicht van de franjes en oorpluimen. Buiten de gigantische beharing die het ganse lichaam bedekt, zullen de voorhoofdsbeharing en de bakkebaarden de ganse kop bedekken met uitzondering van de snuit die normaal behaard is.

Tegenwoordig is het gemiddelde van de pelslengte 8 cm, terwijl sommige uitzonderlijke dieren de 12 cm bereiken. De drie kwaliteiten van de beharing van een Angoradwerg zijn in volgorde: de dichtheid, de homogeniteit en de fijnheid. Bij de Angoradwerg onderscheiden wij twee soorten van beharing. Enerzijds het dekhaar bestaande uit de grannen die het langst zijn, recht staan, op een punt eindigen en boven het bijhaar moeten uitsteken, terwijl het bijhaar korter is dan de grannen en lichtjes gegolfd. Anderzijds de onderwol die het kortst, het dichtst en het meest gegolfd is. In tegenstelling tot een konijn met gewone pels doet de Angoradwerg vier ruiperiodes per jaar en vraagt hij om de drie maanden om geplukt, geknipt of geschoren te worden. Zonder deze plukbeurt zal zijn beharing na 90 dagen rijp worden met viltvorming om uitein-

delijk uit te vallen. Dit maakt de wol onbruikbaar en de deelname aan tentoonstellingen onmogelijk.

Conclusie: Bij nazicht van het Fokkersboek stelden wij vast dat er geen enkele fokker van de blauwe Angoradwerg staat vermeld, terwijl wij in het Répertoire ook slechts één enkele fokker vonden. Dat betekent één voor gans België.

Kleur van de pels

Dit is waarschijnlijk een der gemakkelijkste eigenschappen om op te merken in de fokkerij van blauwe konijnen. Verschillende genen zijn verantwoordelijk voor het bepalen van de kleur van de pels. Wij geven hieronder de genen die van belang zijn voor deze kleur.

Voor de genetische symbolen geven wij eerst de internationale formules (internationaal systeem) en daarna de Duitse formules (Nachtsheim systeem).

De blauwe kleur komen wij tegen bij de: blauwe Vlaamse reus, blauwe Wener, Blauw van Ham, Van Beveren, Blauw van Sint-Niklaas, blauwe Kleurdwergen, blauwe hangoren, blauwe Angoradwerg, ...

Zijn genetische formules worden als volgt aangeduid:

a B C d E (internationaal)

A B C d g (Nachtsheim)

De blauwe Vlaamse reus zou de kleur van de blauwe Wener moeten hebben. De Blauwe van Ham zou een leiblauwe kleur moeten hebben maar lichter dan de blauwe Wener. De blauwe Van Beveren zou een helblauwe en intense kleur moeten hebben (donkerder dan de blauwe van Sint-Niklaas) die doet denken aan de kleur van lavendel. De blauwe van Sint-Niklaas moet een zeer lichtblauwe kleur hebben (nog lichter dan het blauw van de Van Beveren) dat aan de kleur van de myosotis doet denken.

Enkele goede raadgevingen voor de selectie:

- Verwijder alle exemplaren met één of meerdere witte nagels.
- Verwijder alle exemplaren met een of meerdere witte pluizen in de pels alsook diegenen waarvan de oortoppen te licht gekleurd zijn in verhouding tot de rest.
- Verwijder alle exemplaren met bruine of rossige schijn (buiten de ruiperiode wel te verstaan).

De blauwe kleur gaat tot de basis van de pels.

- Verwijder alle exemplaren met een te bleke grondkleur (volgens het ras).
- Verwijder alle exemplaren met een te lange pels (meer dan 30 tot 33 mm) of te kort, behalve bij de Van Beveren die een kortere pels moet hebben.
- Wees op uw hoede voor ieder spoor van witte of rossige haren, alsook een bruine tussenkleur.
- Buiten een goede dekkleur moeten uw toekomstige kweekdieren ook een goede tussen- en grondkleur bezitten.
- De onderkleur kan verbeterd worden door het voederen van zwarte haver (caroteen).
- Als de pels van de triangel (juist achter de oren) goed is qua structuur en kleur, zal de schakering goed zijn over het ganse lichaam.
- Uw blauwe konijnen nooit blootstellen aan het zonlicht, zoniet zal hun pels een roestachtige tint aannemen (buiten de rui). Zet ze liefst in duistere hokken en zeker afgeschermd van de zon.
- U mag dagelijks wat lijnolie, een koffielepel lijnzaad of zonnebloempitten aan hun rantsoen toevoegen. Dit zal aan de pels een prachtige glans geven.
- Een bevuild konijn kan met magnesium-poeder gekuist worden, maar dit moet minstens drie weken voor de tentoonstelling gebeuren, want dit poeder neemt de glans van de pels weg op alle delen waar men het gebruikt.

Algemeen besluit

Wij kunnen vandaag stellen dat de Belgische blauwe konijnen door een minderheid van fokkers/tentoonstellers gehouden worden. Hierbij kunnen wij nog enkele niet-geregistreerde kwekers toevoegen, die deze dieren enkel voor hun plezier of het nut houden. Wij kunnen alleen maar hopen dat de zeldzame fokkers hun inspanningen verder zullen zetten om deze rassen in leven te houden en ze onder een groter publiek te propageren. Zo kunnen zij de plaats die zij verdienen door hun pracht en kwaliteiten innemen.

Door hun sporadische en te zwakke aanwezigheid op onze tentoonstellingen, ondanks hun talrijke kwaliteiten, is het aantal aanwezige dieren van onze Belgische blauwe rassen veel te zwak om hun overleving te garanderen. Wij trekken dan ook de aandacht van de betrokken autoriteiten om dringend een programma op te stellen om hulp te bieden aan de zeldzame fokkers van deze rassen. Zij hebben nu nog steeds de moed om deze dieren te bezitten en ze proberen te verbeteren, maar als hun aantal te klein wordt is iedere vorm van verbetering uitgesloten. Als men niets onderneemt, zullen deze prachtige rassen voor altijd van de wereldbol verdwijnen.

vertaling: Freddy Michiels

Kroost blauwe Vlaamse reuzen tijdens de Nationale wedstrijden te Geel.

Tabel met de uitleg der verschillende factoren in het gen (locus)

Gen	Internationaal systeem	Nachtsheim systeem (Duits)
a	factor voor eenkleurig	pigment beletter
A	vorming van kleurbanden (agouti)	factor nodig voor pigmentafzetting
B	factor voor uitdrukking van zwart (de mutatie van B naar b geeft bruin)	factor voor eumelanine uitdrukking (zwart of bruin)
C	factor nodig voor pigmentafzetting	factor voor uitdrukking van zwart
d	factor voor pigmentverdunning	factor voor pigmentverdunning
E	factor voor eumelanine uitdrukking (zwart of bruin)	/
g	/	factor voor eenkleurig